

Kristiansund kommune
I medvind uansett vær

ÅRSREGNSKAP 2017 MED NOTER

INNHALDSFORTEGNELSE

OBLIGATORISKE OVERSIKTER.....	3
Driftsregnskapet	3
Regnskapsskjema 1A – drift	4
Regnskapsskjema 1B – drift	4
Investeringsregnskapet.....	5
Regnskapsskjema 2A – investering.....	5
Regnskapsskjema 2B – investering	6
Balansen	10
REGNSKAPSPRINSIPPER.....	11
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET	12
Forskriftsbestemte noter	12
Note 1a Spesifikasjon av endring i arbeidskapital i bevilgningsregnskapet	12
Note 1b Spesifikasjon av endring i arbeidskapital i balansen.....	12
Note 2 Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader.....	13
Note 3 Garantier	13
Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale selskaper	14
Note 5 Aksjer og andeler.....	14
Note 6 Spesifikasjon av avsetninger og bruk av avsetninger.....	15
Note 7 Kapitalkonto.....	15
Note 8 Salg av finansielle anleggsmidler	15
Note 9 Overføringer til/fra interkommunale samarbeid.....	16
Øvrige noter	17
Note 10a Spesifikasjon over regnskapsmessig resultat drift.....	17
Note 10b Spesifikasjon over regnskapsmessig resultat investering	17
Note 11 Minste tillatte avdrag	17
Note 12 Selvkost VARSF, plansaksbehandling, bygge- og delesaksbehandling, ansvarsrett, oppmåling	18
Note 13 Godtgjørelse til rådmann og ordfører	19
Note 14 Revisjonshonorarer	19
Note 15 Prinsippendringer	19
Note 16 Strykninger	19
Note 17 Langsiktig gjeld, avdrag og rentebytteavtaler	19
Note 18 Varige driftsmidler.....	20
Note 19 Store prosjekter.....	20
Note 20 Langsiktige leieavtaler	21

OBLIGATORISKE OVERSIKTER

Driftsregnskapet

(tall i tusen)	Note	Regnskap 2017	Regulert budsj. 2017	Opprinnelig budsj. 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger		-54 250	-50 904	-51 179	-56 850	-59 997	-60 316
Andre salgs- og leieinntekter		-238 542	-228 663	-230 256	-230 581	-229 796	-219 351
Overføringer med krav til motytelse		-291 486	-210 541	-173 470	-292 938	-262 193	-253 778
Rammetilskudd		-635 746	-599 751	-599 751	-610 915	-579 569	-574 189
Andre statlige overføringer		-75 768	-66 555	-64 485	-66 493	-51 817	-43 501
Andre overføringer		-4 589	-4 485	-4 485	-4 778	-5 473	-5 767
Skatt på inntekt og formue		-613 661	-631 501	-631 501	-605 731	-582 836	-563 921
Eiendomsskatt		-101 916	-102 110	-98 110	-83 249	-65 723	-64 317
Andre direkte og indirekte skatter		0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter		-2 015 958	-1 894 510	-1 853 237	-1 951 535	-1 837 404	-1 785 140
Lønnsutgifter		1 033 297	962 063	949 472	971 726	954 242	925 218
Sosiale utgifter		285 240	295 328	294 492	286 048	277 111	266 875
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjen.prod.		326 299	281 385	256 709	285 690	284 230	286 634
Kjøp av varer og tjenester som erstatter tjen.prod.		171 331	163 094	150 599	160 711	159 092	185 148
Overføringer		126 693	119 616	99 938	108 815	104 197	106 753
Avskrivninger	18	97 875	97 288	97 288	91 552	78 838	69 921
Fordelte utgifter		-42 868	-40 172	-39 549	-38 644	-41 636	-38 333
Sum driftsutgifter		1 997 868	1 878 601	1 808 949	1 865 898	1 816 072	1 802 216
Brutto driftsresultat (positivt)		18 089	15 909	44 288	85 637	21 331	
Brutto driftsresultat (negativt)							17 076
Renteinntekter og utbytte		-18 189	-17 490	-10 265	-13 051	-20 608	-18 594
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		0	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter		-18 189	-17 490	-10 265	-13 051	-20 608	-18 594
Renteutgifter og låneomkostninger		49 956	50 730	51 960	57 038	56 520	55 774
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	11,17	64 700	63 700	72 700	66 300	55 800	50 600
Utlån		0	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter		114 656	114 430	124 660	123 338	112 320	106 374
Resultat eksterne finanstransaksjoner		96 467	96 940	114 395	110 288	91 711	87 779
Motpost avskrivninger	18	-97 876	-97 416	-97 416	-91 552	-78 838	-69 921
Netto driftsresultat (positivt)		19 498	16 385	27 309	66 902	8 458	
Netto driftsresultat (negativt)							34 934
Bruk av tidligere års regnsk.messig mindreforbruk		0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	6	0	0	0	0	0	-24 767
Bruk av bundne fond	6	-24 415	-16 955	-3 397	-14 275	-13 659	-9 877
Sum bruk av avsetninger		-24 415	-16 955	-3 397	-14 275	-13 659	-34 645
Overført til investeringsregnskapet		11 000	11 000	11 000	4 990	0	0
Dekning av tidl. års regnskapsmessig merforbruk	10a	0	0	0	32 739	651	0
Avsatt til disposisjonsfond	6, 16	3 377	9 733	17 955	0	0	0
Avsatt til bundne fond	6	29.536	12 608	1 752	43 448	21 465	17 836
Sum avsetninger		43 913	33 341	30 707	81 177	22 116	17 836
Regnskapsmessig mindreforbruk	16	0	0	0	0	0	
Regnskapsmessig merforbruk	16						18 126

Regnskapsskjema 1A – drift

(tall i tusen)	Regnskap 2017	Regulert budsj. 2017	Opprinnelig budsj. 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Skatt på inntekt og formue	-613 661	-631 501	-631 501	-605 731	-582 836	-563 921
Ordinært rammetilskudd	-635 746	-599 751	-599 751	-610 915	-579 569	-574 189
Skatt på eiendom	-101 916	-102 110	-98 110	-83 249	-65 723	-64 317
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-75 768	-66 555	-64 485	-66 493	-45 416	-43 501
Sum frie disponible inntekter	-1 427 091	-1 399 917	-1 393 847	1 366 388	-1 273 544	-1 245 929
Renteinntekter og utbytte	-18 189	-17 490	-10 265	-13 051	-20 092	-18 594
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	49 956	50 730	51 960	57 038	56 384	55 774
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån (note 11 og 17)	64 700	63 700	72 700	66 300	55 800	50 600
Netto finansinntekter/-utgifter	96 467	96 940	114 395	110 288	92 092	87 779
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	32 739	651	0
Til ubundne avsetninger	3 377	9 733	17 955	0	0	0
Til bundne avsetninger	29 536	12 608	1 752	43 448	21 465	17 836
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	0	0	-24 767
Bruk av bundne avsetninger	-24 415	-16 955	-3 397	-14 275	-13 659	-9 877
Netto avsetninger	8 498	5 386	16 310	61 911	8 458	-16 808
Overført til investeringsregnskapet	11 000	11 000	11 000	4 990	0	0
Til fordeling drift	-1 311 126	-1 286 592	1 252 143	-1 189 199	-1 172 994	-1 174 958
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 311 126	1 286 592	1 252 143	1 189 199	1 172 994	1 193 083
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	
Regnskapsmessig merforbruk						18 126

Regnskapsskjema 1B – drift

(tall i tusen)	Regnskap 2017	Regulert budsj. 2017	Opprinnelig budsj. 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
10 Politisk styring	17 195	13 407	13 407	12 289	12 707	12 946
12 Sentraladministrasjon	86 194	83 370	84 153	80 444	82 687	83 603
17 Premieavvik	1 455	0	0	22 561	15 022	-24 719
18 Felles mva-kompensasjon	-34 005	-35 800	-31 400	-28 812	-30 656	-34 297
19 Felles avsetninger	7 829	9 035	15 057	-10 178	-23 002	36 840
20 PP-tjenesten	9 283	9 191	9 191	9 137	8 445	8 465
21 Grunnskoler	248 282	255 782	253 737	237 014	259 667	265 951
23 Barnehager	165 034	164 189	158 517	159 718	167 786	168 082
25 Kultur	45 388	43 865	43 369	39 141	41 840	43 811
30 Fellestjenester pleie og omsorg	10 427	11 227	14 827	11 207	26 881	31 159
31 Sykehjem	118 680	107 793	98 943	179 990	136 194	154 658
32 Hjemmetjenester	124 212	121 557	111 657	111 127	110 039	103 687
33 Psykisk helse og rus	44 083	39 144	39 144	38 603	33 657	32 340
34 Velferd	60 751	59 454	59 437	59 327	53 632	50 404
35 Barn, familie, helse	78 552	78 078	77 852	72 734	84 662	78 243
36 Bo og habilitering	152 553	144 634	137 134	138 341	123 645	114 553
37 Storhaugen helsehus	84 435	86 499	89 329	0	0	0
38 Regionalt senter for helseinnovasjon	1 610	2 600	0	0	0	0
60 Kommunalteknikk	11 412	13 294	13 294	14 359	-11 325	-4 351
62 Plan og byggesak	8 615	9 116	7 776	6 624	8 602	12 209
64 Eiendomsdrift	31 109	27 114	26 595	26 206	35 994	35 580
65 Brann og redning	21 258	22 718	22 348	20 679	21 184	22 052
Kommunen internt	1 294 353	1 266 267	1 244 367	1 200 511	1 157 662	1 191 216
Kristiansund Havnekasse	750	186	186	750	-300	1 700
Kristiansund Kommunale Sundbåtvesen KF	3 540	3 540	3 540	2 770	2 941	3 100
Kristiansund Kirkelige Fellestråd	14 290	14 289	14 289	13 939	13 999	13 149
Varde AS	1 656	1 800	1 800	1 682	3 172	1 583
Nordmøre Krisesenter IKS	3 139	3 139	3 139	3 064	2 912	2 800
Kommunen eksternt	23 374	22 954	22 954	22 206	22 724	22 332
Totalt	1 317 727	1 289 221	1 267 321	1 222 717	1 180 387	1 213 548
Avsetninger på rammeområdene	-26 630	-12 608	-9 974	-43 250	-21 465	-17 801
Bruk av avsetninger på rammeområdene	22 041	16 955	3 397	14 225	13 659	8 560
Overføringer til investeringsregnskapet	-11 000	-11 000	-11 000	-4 990	0	0
Kalkylerente	-11 727	-11 225	-10 755	8 692	0	0
Generelle statstilskudd ført på enhetene	20 148	14 459	12 389	0	0	6 047
Renteinntekter/forsinkelsesrenter	502	790	765	176	0	0
Diverse rammeområde 70	65	0	0	-8 930	414	14
Avskrivninger VARSF	0	0	0	0	0	-17 664
Forsinkelsesrenter	0	0	0	559	0	380
Sum fordelt drift *)	1 311 126	1 286 592	1 252 143	1 189 199	1 172 994	1 193 083

*) Uten avsetninger, bruk av avsetninger og overføringer.

Investeringsregnskapet

(tall i tusen)	Note	Regnskap 2017	Regulert budsj.2017	Opprinnelig budsj.2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Salg av driftsmidler og fast eiendom		-17 492	-60 745	-48 000	-14 046	-15 408	-71 849
Andre salgsinntekter		-802	0	0	-2 520	-3 031	-1 677
Overføringer med krav til motytelse		-25 115	-96 400	-73 500	-16 201	-51 729	-8 183
Kompensasjon for merverdiavgift		-50 932	-76 294	-52 500	-20 995	-49 245	-38 870
Statlige overføringer		0	0	0	0	0	0
Andre overføringer		0	0	0	-17 126	0	-1 312
Renteinntekter og utbytte		-24	0	0	-34	-169	-46
Sum inntekter		-94 366	-233 439	-174 000	-70 923	-119 582	-121 938
Lønnsutgifter		3 258	0	0	1 452	2 004	4 992
Sosiale utgifter		341	0	0	241	279	501
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteprod.		309 663	571 555	424 975	209 514	314 207	285 449
Kjøp av varer og tjenester som erstatter tjenesteprod.		44	0	0	1 723	942	0
Overføringer		50 984	0	0	20 891	49 394	38 892
Renteutgifter og omkostninger		1 731	0	0	1 700	5 551	3 528
Fordeelte utgifter		-233	0	0	0	-48	0
Sum utgifter		365 787	571 555	424 975	235 521	372 329	333 363
Avdrag på lån	17	30 648	0	0	24 763	18 901	18 402
Utlån		43 926	61 000	46 000	58 370	60 941	85 682
Kjøp av aksjer og andeler	5	27 505	0	0	22 346	8 435	99 000
Dekning av tidligere års merforbruk		10 245	10 245	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	6	0	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	6	8 360	0	0	12 775	11 499	9 464
Sum finanstransaksjoner		120 684	71 245	46 000	118 254	99 775	212 547
Finansieringsbehov		392 105	409 361	296 975	282 851	352 522	423 972
Bruk av lån	7	-336 057	-389 861	-277 475	-228 645	-320 880	-296 739
Salg av aksjer og andeler	7	0	0	0	-227	-958	-45 288
Mottatte avdrag på utlån	7	-21 540	-8 500	-8 500	-26 879	-20 942	-63 282
Overført fra driftsregnskapet		-11 000	-11 000	-11 000	-4 990	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	10b	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	6	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	6	0	0	0	0	-9 743	-126
Bruk av ubundne investeringsfond	6	0	0	0	-400	0	-9 000
Bruk av bundne investeringsfond	6	-14 503	0	0	-11 465	0	-9 538
Sum finansiering		-383 099	-409 361	-296 975	-272 606	-352 522	-423 972
Udisponert			0	0		0	0
Udekket		9 006			10 245		

Regnskapsskjema 2A – investering

(tall i tusen)		Regnskap 2017	Regulert budsj.2017	Opprinnelig budsj.2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Investeringer i anleggsmidler		365 787	571 555	424 975	235 521	372 329	333 363
Utlån og forskutteringer		43 926	61 000	46 000	58 370	60 941	85 682
Kjøp av aksjer og andeler	5	27 505	0	0	22 346	8 435	99 000
Avdrag på lån	17	30 648	0	0	24 763	18 901	18 402
Dekning av tidligere års udekket		10 245	10 245	0	0	0	0
Avsetninger		8 360	0	0	12 775	11 499	9 464
Årets finansieringsbehov		486 471	642 800	470 975	353 774	472 104	545 910
Bruk av lånemidler	7	-336 057	-389 861	-277 475	-228 645	-320 880	-296 739
Inntekter fra salg av anleggsmidler		-17 492	-60 745	-48 000	-14 273	-16 366	-117 138
Tilskudd til investeringer		0	0	-	-17 126	0	-1 312
Kompensasjon for merverdiavgift		-50 932	-76 294	-52 500	-20 995	-49 245	-38 870
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		-46 655	-104 900	-82 000	-43 080	-72 672	-71 464
Andre inntekter		-826	0	0	-2 554	-3 200	-1 723
Sum ekstern finansiering		-451 963	-631 800	-459 975	-326 675	-462 361	-527 247
Overført fra driftsregnskapet		-11 000	-11 000	-11 000	-4 990	0	0
Bruk av tidligere års udisponert		0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger		-14 503	0	0	-11 865	-9 743	-18 663
Sum finansiering		-477 465	-642 800	-470 975	-343 529	-472 104	-545 910
Udisponert			0	0		0	0
Udekket		9 006			10 245		

Regnskapsskjema 2B – investering

PROSJEKT/RAMMEOMRÅDE (Beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
SENTRALADMINISTRASJONEN	52 498	51 604	11 784
IT-investeringer	1 567	1 500	1 222
Rådhuset - omgjøring av møterom til vigselformål	50	0	0
Ny telefoniløsning Kristiansund kommune	641	2 600	0
Rådhuskantine, ekspedisjon, kontorer	0	0	60
Ombygging av Vågeveien 4	46 544	43 602	6 043
Ombygging Kongens Plass 5 til IT-avdeling	944	700	0
Låssystem og ombygging Rådhuset	0	0	1 307
Deltakelse i prosjekt Skansen	2 752	2 802	3 151
Tjenestebil plan og byggesak	0	400	0
GRUNNSKOLER	24 394	31 494	14 173
Nordlandet ungdomsskole - oppgradering	583	700	3 240
Nordlandet barneskole - brannforebyggende tiltak	230	1 000	0
Innlandet barneskole - skolekjøkken	1 515	1 501	229
Frei barneskole - tekking av tak	4 821	5 435	1 235
Allanengen skole - nytt inventar	255	300	0
Skolebygg	0	0	232
Allanengen skole - ventilasjonsanlegg	0	0	1 844
Skole/Barnehage/Inneklima/HMS	0	2 323	38
Uteanlegg skoler	0	1 493	15
Dale barneskole - nytt ventilasjonsanlegg	9 217	9 955	26
Kristiansund kulturskole - kontorer	0	0	603
IKT i grunnskolen	441	1 000	0
Bjerkelund barneskole - utvidelse av skolelokaler	672	797	6 703
Dale barneskole - tilbygg	5 674	6 000	0
Frei ungdomsskole - tilrettelegging for HC	147	140	0
Forprosjekt ny skolestruktur	286	300	0
Nordlandet ungdomsskole - forsterket skole	552	550	0
Utskifting av tak for Gomalandet skole	0	0	11
BARNEHAGER	56 588	65 591	6 049
Karihola barnehage - nybygg	54 300	57 885	3 754
Ny barnehage på Nordlandet	2 288	7 706	2 294
KULTUR	8 577	38 378	3 517
Komm. delplan fysisk aktivitet/friluftsliv 2010-13	775	2 863	2 047
Atlanten idrettspark - nye kontorer	519	295	555
Turvei Folkeparken	0	0	10
Forprosjekt Opera og kulturhus	242	1 500	92
Reguleringsplan nytt kulturhus Kongens Plass	528	1 125	0
Gangsti fra kai til kai	879	0	6
Caroline kino og konferansesenter	568	7 500	16
Atlantehavbadet - diverse utviklingsinvesteringer	0	424	0
Teknisk utstyr for selvbetjening utlån biblioteket	0	0	607
Folkeparken aktivitetsløype	754	0	0
Skiheis Frei	1 001	0	0
Skjerva	302	0	0
Lasken	641	0	0
Atlanten stadion	2 367	24 671	183
FELLESTJENESTER PLEIE OG OMSORG	1 562	3 507	2 053
Pleie og omsorg - HMS	0	980	213
Investering vaskeri/kjøkken	950	1 000	1 105
Velferdsteknologiske tiltak	612	1 527	223
Forprosjekt samlokalisering avlastningstilbud	0	0	513
SYKEHJEM	3 030	10 817	6 481
Tempoveien 23 - nytt sykehjem	984	2 600	3 011
Tempoveien 23 - kontorlokaler	0	0	2 883
Frei sykehjem - ny kjøkkenløsning	478	377	0
Frei sykehjem - nye lysarmaturer	418	240	0
Barmanhaugen - ny heis	572	6700	198
Bergan sykehjem - opprusting til omsorgssenter for demens	579	900	0
Ny bruk av sykehjemmene	0	0	178
Frei sykehjem - nytt kjøleaggregat og kjøkkenløsning	0	0	211

Regnskapsskjema 2B fortsettes på neste side

Regnskapsskjema 2B – investering (fortsettelse)

PROSJEKT/RAMMEOMRÅDE (Beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
HJEMMETJENESTER	236	300	1 718
Bedriftsveien 10	236	300	1 718
PSYKISK HELSE OG RUS	1 979	2 500	0
Brannstasjonen - nye lokaler til Psykisk Helse	1 979	2 500	0
BARN, FAMILIE, HELSE	433	1 500	0
El-biler og nytt inventar barn familie helse	433	1 500	0
VELFERD	0	0	3 621
Folkets Hus – tilpasning lokaler	0	0	3 621
BO OG HABILITERING	49 012	102 069	34 224
Roligheten 1 - etablering av ny personalbase	845	1 000	0
Tollåsenga renovering kommunale boliger	0	0	9 919
Tollåsenga II – Bendiksensgate 39	28 526	53 168	2 692
Øvre Enggt 8b - Nye lokaler for Helseinnovasjonssenteret	31	0	0
Rokilde – ombygging til omsorgsboliger	4 651	5 000	2 492
Godhaugen - Nye boliger for funksjonshemmede	490	18 443	205
Samlokalisering avlastningstilbud Sommerro	888	5 916	0
Boligtiltak	6 300	11 114	9 781
Modulhus	3 098	0	711
Nye sykehjemsplasser Barmanhaugen	226	200	0
Barnebolig Tiriltunga - ombygging/tilpasning	719	530	0
Flyktningeboliger	0	0	717
Nye leiligheter Bekkefaret 12	3 154	3 198	4 702
Dale dagsenter - nytt produksjonsbygg	0	0	3 062
Boxaspenenga - ombygging av base til leilighet	0	0	-57
Nye boliger funksjonshemmede - generell/Selmers gate	84	3 500	0
KOMMUNALTEKNIKK	161 325	246 948	136 230
Avløp			
Diverse tiltak avløp	0	2 260	0
Oppgradering pumpestasjoner, avløp	365	1 700	0
Oppgradering pumpestasjon Bjørnehaugen	0	0	32
Opparbeidelse Skorpa boligområde - avløp	1 606	0	0
Avløp - Sjursvika - Jutvika inkl p-stasjon	433	500	0
Opparbeiding tomt/anlegg komm. tekn Sødalen - avløp	611	765	1 566
Kjøp biler/maskiner	775	743	477
Miljøovervåking/resipientundersøkelser	0	428	0
Fladsetsundet pumpestasjon - rehabilitering	0	1 000	0
Ny P-Stasjon Bolga	0	0	125
Overføringsanlegg til renseanlegg	37 135	49 072	11 938
Opprydning private anlegg/enkeltutslipp	0	1 763	10
Kvalvåg boligfelt - overvann	0	0	558
Freiveien - ny avløpsledning	0	0	488
Hagelin avløpsrenseanlegg	10 942	0	46 746
Nerdalen avløpsrenseanlegg	0	1 311	15
Sanering ledningsnett JP Clausens gate - avløp	4 065	3 655	2 687
Pumpestasjon Blommenåsen	0	0	1 980
Sanering avløpsnett Sandstien	0	0	100
Jutvika boligområde - avløp	257	0	4 286
Takoverbygg lagerhall Sødalen	905	1 000	0
Lagerbygg KT Hagelin avløp	2 246	2 973	27
Dalabukta justeringsmodellen	49	0	5 515
Boligområder			
Opparbeidelse av lekeplasser	0	0	291
Opparbeidelse boligområder	334	1 392	22
Opparbeiding av Skorpa boligområde	0	62 500	0
Næringsområder			
Pilotveien næringsområde - opparbeiding VVA	2 026	2 537	3 548
Løkkemyra industriområde	40	1 819	0
Kjøp og salg av tilfeldig grunn	0	0	317
Kjøp Midt-Norsk Fôrfabrikk	0	0	4 800
Parkering og plass for sjåfør opplæring	190	1 144	56
Grunnerverv nytt næringsareal	0	556	0

Regnskapsskjema 2B fortsettes på neste side

Regnskapsskjema 2B – investering (fortsettelse)

PROSJEKT/RAMMEOMRÅDE (Beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Renovasjon			
Diverse tiltak	988	600	1 130
Biler/maskiner	2 106	4 017	2 465
Fliskutter + komprimeringsutstyr miljøstasjon	0	2 678	0
Opparb tomt/anlegg komm.tekn Sødalen - renovasjon	0	0	107
Nytt driftsbygg renovasjon	577	1 465	0
Flytting vekt miljøstasjonen	0	1 110	0
Vann			
Kjøp biler/maskiner	1 065	1 238	379
Lagerbygg KT Hagelin vann	2 240	2 973	27
Ekstra hovedvannledning over Nordsundet	2 134	5 000	0
Vannledning Kirkevergen	0	1 500	0
Nødvann/krisevann – materiell og ombygging	1 670	2 005	36
Opparbeiding tomt/anlegg Sødalen	551	591	1 582
Yttervikveien - forlengelse av vannledning	3 523	4 500	0
Ny vannledning langs Husøyveien	419	2 500	0
Freiveien - ny vannledning	0	0	15
Vannledning Dalabergan – Yttervågen	0	0	334
Ny hovedvannledning langs flyplassen	0	0	212
Opparbeidelse Skorpa boligområde - vann	1 606	0	0
Dalabukta – justeringsmodellen	49	0	5 515
Damsikkerhet	316	3 711	11
Sanering ledningsnett JP Clausens gate - vann	4 112	3 605	2 385
Utredninger vannforsyning	94	183	63
Takoverbygg lagerhall Sødalen	921	1 000	0
Lagerbygg Stortvatnet	4 987	6 794	6
Garderobe og tankrom Stortvatnet	520	600	0
Truckstopp Sødalen - flytting vannledning	624	1 200	0
Port Arthur-området - ny vannledning	217	500	0
Stortvatnet oppgradering av vannbehandlingsanlegget	1 071	1 500	0
Vannledning Sjursvika - Jutvika	0	1 500	0
Jutvika boligområde vann	110	0	1 837
Vei			
GS tiltak Bjerkelund skole	1 213	660	0
Dalabukta – justeringsmodellen	69	0	7 760
TS-tiltak 2017	235	1 300	0
TS tiltak 2016 – Dalaveien	0	0	157
Diverse TS tiltak	0	783	1
Nyasfaltering	52	2 000	1 357
Gang-/sykkelvei langs Flyplassveien	0	0	48
Bygging av sykkeltraseer/prosjekt sykkelby	979	2 700	0
Ny Meløybru/vei Meløya	24 118	24 242	1 758
Riving av den gamle Meløybrua	836	1 000	0
Ny gangvei langs Husøyveien	684	4 500	0
Gang-/sykkelvei Vågen	1 983	1 500	0
Sykkeloverdekning på sundbåtkaiene	31	300	0
Utvidelse kryss A. Øverlands gate - Langveien	0	500	0
Gamle veidekker m/utløpt levetid - asfaltering	103	2 500	0
Reparasjon Piren	382	400	0
Gatelys	7 375	6 500	10 954
Kjøp av biler/maskiner	2 361	2 911	1 376
Opparbeidelse Skorpa boligområde - vei	19 560	0	670
Opparbeidelse av Skorpa boligområde - kabelanlegg	231	0	0
Jutvika boligområde - vei	1 248	0	3 868
Slam			
Opparbeiding tomt/anlegg komm. tekn Sødalen - slam	345	341	817
Park og grøntanlegg			
Jubileumstiltak i sentrum	6 270	5 000	0
Minnelund Kirkelandet gravsted	346	1 000	0
Lagerbygg Hagelin	0	0	5 563
Kjøp biler/maskiner park	1 016	923	216

Regnskapsskjema 2B fortsettes på neste side

Regnskapsskjema 2B – investering (fortsettelse)

PROSJEKT/RAMMEOMRÅDE (Beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
EIENDOMSDRIFT	4 247	11 710	14 972
Enøktiltak - Alle bygg	3 523	7 696	11 500
Myndighetspålegg, el-tilsyn	0	0	836
IKT verktøy for Eiendomsdrift	645	1 364	527
Kjøp biler/maskiner	79	2 650	2 108
BRANN OG REDNING	1 908	5 137	700
Utstyr feiervesen	0	411	126
Bil feiervesenet	0	0	463
Tankbil brann og redning	32	4 000	0
Nytt utstyr brannvesen	0	98	91
Utrykningsbil	974	628	20
Tilfluktsrom Industriveien 17 (Futurasenteret)	903	0	0
Sum	365 787	571 555	235 521

Byggelånsrenter er lagt inn på de enkelte prosjekt.

Balansen

(tall i tusen)	Note	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Anleggsmidler (A)		5 341 438	4 831 714	4 614 266	4 211 053
Faste eiendommer og anlegg	18	2 577 892	2 314 220	2 187 243	1 907 415
Utstyr, maskiner og transportmidler	18	69 563	59 979	55 950	50 480
Utlån		335 081	312 916	292 855	268 423
Konserninterne langsiktige fordringer		0	0	0	0
Aksjer og andeler	5	271 281	244 448	209 836	192 744
Pensjonsmidler	2	2 087 621	1 900 151	1 868 382	1 791 992
Omløpsmidler (B)		408 057	659 543	614 736	582 983
Kortsiktige fordringer		156 252	175 890	160 842	155 123
Konserninterne kortsiktige fordringer		0	0	0	0
Premieavvik	1b, 2	113 309	148 287	198 590	231 050
Aksjer og andeler		0	0	0	0
Sertifikater		0	0	0	0
Obligasjoner		0	0	0	0
Derivater		0	0	0	0
Kasse, bankinnskudd		138 496	335 365	255 304	196 810
Sum eiendeler (A+B)		5 749 495	5 491 257	5 229 002	4 794 037
Egenkapital og gjeld					
Egenkapital (C)		-449 326	-232 541	-317 658	-107 435
Disposisjonsfond	6	-3 377	0	0	0
Bundne driftsfond	6	-73 535	-68 414	-39 242	-31 760
Ubundne investeringsfond	6	-793	-793	-1 193	-1 193
Bundne investeringsfond	6	-9 153	-15 296	-13 986	-11 904
Regnskapsmessig mindreforbruk i drift	10a	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk i drift	10a	0	0	32 739	33 390
Udisponert i investeringsregnskapet	10b	0	0	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	10b	9 006	10 245	0	0
Kapitalkonto	7	-387 234	-174 044	-311 737	-111 729
Prinsippendringer	15	15 760	15 760	15 760	15 760
Gjeld (D)					
Langsiktig gjeld		-5 015 949	-4 973 472	-4 654 311	-4 439 613
Pensjonsforpliktelser	2	-2 584 880	-2 527 557	-2 302 983	-2 351 427
Ihendehaverobligasjonslån		-342 000	0	0	0
Sertifikatlån	17	-1 855 000	-2 142 539	-1 645 000	-1 795 000
Andre lån	17	-234 069	-303 375	-706 328	-293 186
Konsernintern langsiktig gjeld		0	0	0	0
Kortsiktig gjeld		-284 220	-285 244	-257 033	-246 989
Kassekredittlån		0	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld		-284 220	-285 244	-257 033	-246 989
Derivater		0	0	0	0
Konsernintern kortsiktig gjeld		0	0	0	0
Premieavvik		0	0	0	0
Sum egenkapital og gjeld (C+D)		-5 749 495	-5 491 257	-5 229 002	4 794 037
Memoriakonti					
Ubrukte lånemidler		61 744	315 801	351 782	340 288
Ubrukte konserninterne lånemidler		0	0	0	0
Andre memoriakonti	12	2 037	1 478	375	2 897
Motkonto for memoriakontiene		-63 781	-317 279	-352 157	-343 185

Kristiansund, 15. februar 2018

Arne Ingebrigtsen
rådmann

Martin Gjendem Mortensen
økonomisjef

REGNSKAPSPRINSIPPER

Gjeldende forskrifter og god kommunal regnskapsskikk

Regnskapsføringen skal gjennomføres etter gjeldende forskrifter og innrettes i samsvar med god kommunal regnskapsskikk.

Finansregnskap

Regnskapene skal føres etter finansprinsippet. Dette innebærer at kalkulatoriske størrelser, for eksempel avskrivninger og kalkulatoriske renter, ikke skal påvirke netto driftsresultat.

Anordningsprinsippet

Anordningsprinsippet innebærer at alle kjente utgifter og inntekter skal henføres og bokføres i riktig regnskapsår, uavhengig av om inn- eller utbetaling har funnet sted eller om faktura er mottatt eller sendt. Jfr regnskapsforskriftene § 7. For varer og tjenester er tidspunktet for mottak eller levering avgjørende.

Bruttoføring

Regnskapet skal føres brutto. Det skal ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene. I praksis betyr dette at alle utgifter må vises med sine fulle beløp. Tilsvarende gjelder for inntekter.

Merverdiavgiftskompensasjon

Merverdiavgiftskompensasjon knyttet til driften skal inntektsføres samlet på rammeområde 18 med riktig KOSTRA-funksjon. Betalt merverdiavgift føres på den enkelte enhet med bruk av riktig KOSTRA-funksjon. Merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investering inntektsføres samlet på rammeområde 18 med riktig KOSTRA-funksjon, i henhold til drifts- og investeringsregnskapet.

Verdiansettelser i balansen

Omløpsmidler skal vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Jfr forskrift av 15.12.2000 om årsregnskap og årsberetning, § 8.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmidlet.

Avskrivninger

Driftsregnskapet skal belastes med avskrivninger for å uttrykke forbruk av varige driftsmidler, jfr regnskapsforskriften § 8. Avskrivningene skal ikke ha resultateffekt i det samlede kommuneregnskap. Anleggsmidlene skal avskrives i henhold til oppsettet nedenfor og med like store årlige beløp, jfr regnskapsforskriften § 3. Det kan legges til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmidlet er kortere enn de maksimale avskrivningsperioder.

Avskrivningstid	Anleggsmidler
5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy, transportmidler og lignende.
20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Selvkost VARSF

Etterkalkyle for de kommunale betalingstjenestene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing er utført i henhold til retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester H-2140, Kommunal- og regionaldepartementet, januar 2003.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes inn gjennom de gebyrene som abonnentene eller brukerne betaler. Kommunen har dermed ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å sikre dette må kommunen etterskuddsvis utarbeide et selvkostregnskap som viser resultatet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostregnskapet opererer med enkelte prinsipper som er forskjellig fra kommunens ordinære driftsregnskap, og vil således ikke være direkte sammenlignbart. I grunnlaget for selvkost inngår driftsutgifter, kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og rentekostnader), samt fordelte administrasjonsutgifter (både drift og kapital).

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

Forskriftsbestemte noter

Note 1a Spesifikasjon av endring i arbeidskapital i bevilgningsregnskapet

(tall i tusen)	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Anm.
Driftsinntekter	2 015 958	1 951 535	1 837 404	1 785 140	
Inntekter i investeringsregnskapet (tilskudd, salg eiendom m.m.)	94 342	70 923	119 582	121 938	
Finansinntekter (renteinntekter, bruk av lån m.m.)	375 810	268 802	363 388	423 903	
Sum anskaffelse av midler	2 486 110	2 291 260	2 320 374	2 330 981	
Driftsutgifter	1 899 993	1 774 346	1 737 234	1 732 295	
Utgifter i investeringsregnskapet	364 056	235 520	372 329	333 363	
Finansutgifter (renteutgifter, avdrag m.m.)	218 466	228 817	200 596	309 458	
Sum anvendelse av midler	2 482 515	2 238 683	2 310 159	2 375 115	
Anskaffelse minus anvendelse av midler	3 595	52 577	10 215	-44 134	
Endring ubrukte lånemidler	-254 057	-35 982	11 494	96 811	
Reduksjon av arbeidskapitalen	250 462				
Økning av arbeidskapitalen		16 595	21 709	52 677	

Note 1b Spesifikasjon av endring i arbeidskapital i balansen

(tall i tusen)	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Anm.
Premieavvik	-34 979	-50 303	-32 460	24 719	
Kortsiktige fordringer	-19 638	15 048	5 719	43 201	
Sertifikater	0	0	0	0	
Betalingsmidler	-196 869	80 061	58 494	14 662	
Endring omløpsmidler	-251 486	44 806	31 753	82 582	
Annen kortsiktig gjeld	1 024	-28 211	-10 044	-29 905	
Endring kortsiktig gjeld	1 024	-28 211	-10 044	-29 905	
Reduksjon av arbeidskapitalen	250 462				
Økning av arbeidskapitalen		16 595	21 709	52 677	

Kommentarer til endring i arbeidskapitalen fra 2016 til 2017

Den komponenten som overskygger det meste av ulike endringer i arbeidskapitalen er reduksjonen av ubrukte lånemidler. Disse er redusert med 254,1 mill. kroner i løpet av 2017 og utgjorde 61,7 mill. kroner ved utgangen av 2017.

Som følge av reduksjonen i ubrukte lånemidler er omløpsmidlene redusert med tilnærmet samme beløp. Herav er betalingsmidlene redusert med 196,9 mill. kroner.

Akkumulerte premieavvik er redusert for 3. år på rad. I løpet av 2017 utgjør reduksjonen 35,0 mill. kroner. Sum premieavvik inkl. 14,1 % arbeidsgiveravgift var 113,3 mill. kroner ved utgangen av 2017.

Driftsutgiftene har økt med 125,6 mill. kroner i forhold til 2016. Driftsinntektene har samtidig økt med «kun» 64,4 mill. kroner. Året før var det motsatt utvikling mellom disse.

Arbeidskapitalen vil variere mye i løpet av året. Tabell 1b viser kun situasjonen per 31.12 i hvert av årene.

Note 2 Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

I hht § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen neste år/over de neste 15 årene. Det er 10 år amortisering av premieavvik 2011 fra og med 2012. Det er 7 år amortisering av premieavvik 2014 fra og med 2015. Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

(tall i tusen)	I alt	KLP	SPK
Netto pensjonskostnad	133 155	108 972	24 183
Årets pensjonspremie	124 021	101 258	22 763
Årets premieavvik	-9 134	-7 714	-1 420
Akkumulert premieavvik 01.01.2017	148 287	149 253	-966
+/- Årets premieavvik	-9 134	-7 714	-1 420
+/- Resultatført, noe 1/15, noe 1/10, noe 1/7 av tidl. års premieavvik	-25 844	-25 932	88
Akkumulert premieavvik 31.12.2017	113 309	115 607	-2 298
Pensjonsmidler	2 381 975	2 131 848	250 127
Pensjonsforpliktelser	-2 879 234	-2 522 235	-356 999

Beløpene i tabellen over er inkl. 14,1 % arbeidsgiveravgift.

Kommunen har i 2017 hatt kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK). Til og med 2014 var de fleste ansatte i kommunen pensjonsforsikret i DNB Livsforsikring. Etter som DNB varslet avvikling av offentlige pensjonsforsikringer i 2014, ble disse flyttet over til KLP fra og med 2015. Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidig AFP.

Forutsetninger		KLP	SPK
Diskonteringsrente	prosent	4,00	4,00
Forventet avkastning	prosent	4,50	4,20
Forventet lønnsvekst	prosent	2,97	2,97
Forventet G-regulering	prosent	2,97	2,97

Note 3 Garantier

Kommunen kan gi garantier med hjemmel i kommunelovens § 51 og forskrift av 02.02.2001 om kommunale og fylkeskommunale garantier.

Kreditor	Anm.	Garantiansvar		Garanti utløper	Kontoutsteder/bankforbindelse
		31.12.2016	31.12.2017		
Stiftelsen Norsk Kystkultursenter		473 529	241 786	10.04.2018	Surnadal Sparebank
Freihallen AL		1 359 364	2 151 244	15.10.2021	Kommunalbanken
Karitunet borettslag		11 683 284	10 911 860	25.03.2030	Kommunalbanken
Roligheten borettslag		6 041 107	5 657 787	01.12.2030	Kommunalbanken
Roligheten borettslag		10 154 447	9 548 754	01.07.2031	Husbanken
ABC Bakken Barnehage		888 621	685 806	01.02.2021	Husbanken
Veslefrikk barnehage		1 033 000	832 825	01.10.2021	Husbanken
Storbakken barnehage		6 427 698	6 118 960	27.11.2032	Husbanken
Dahlehallen AS		2 644 562	2 359 210	11.07.2025	SpareBank1 Nordvest
Frei Fotballklubb		1 137 559	931 214	30.06.2031	DNB
Hestesportklubben		252 570	226 878	25.10.2026	DNB
Møre og Romsdal Fylkeskommune		201 000	201 000	Løpende	DNB
Møre og Romsdal Fylkeskommune		75 000	75 000	Løpende	DNB
Rensvikunet borettslag		4 664 148	4 469 484	15.02.2036	SpareBank1 Nordvest
Kristiansund og Nordmøre Havn IKS		3 612 000	3 444 000	08.02.2038	KLP Kommunekreditt AS
Jutvika Utbygging AS		3 969 443	0	Utløpt	Nordea
Spillemidler		33 522 000	33 522 000	Varierer	Kulturdepartementet
Totalt		88 139 332	81 377 808		

Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale selskaper

(tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Kristiansund Havnekasse		3 008	1 672	2 760	2 342
Kristiansund Kommunale Sundbåtvesen KF		200	0	0	400
Kommunens kortsiktige fordringer til kommunale selskaper		3 208	1 672	2 760	2 742
Kristiansund Havnekasse	1)	33 708	35 064	36 572	38 080
Kristiansund Kommunale Sundbåtvesen KF	2)	8 222	8 658	9 095	9 450
Kommunens langsiktige utlån til kommunale selskaper		41 930	43 722	45 667	47 530

- 1) Langsiktig utlån til Kristiansund Havnekasse er redusert tilsvarende avdrag på utlån vedrørende Storkaia, og andel av et større lån i Kristiansund kommune.
- 2) Utlån er i 2017 redusert ved betaling av avdrag på utlån til sundbåten «Angvik», på lån til ny bautrøster samt på lån vedrørende pongtonger.

Note 5 Aksjer og andeler

Det er benyttet balanseført verdi per 31.12.2017.

Selskapets navn	Anm.	Eierandel %	Antall aksjer/andeler	Bokført verdi
Møre og Romsdal Revisjon IKS		12,10		336 000
Atlanterhavstunnelen AS		50,00	100	150 000
Bolneset Utvikling AS		100,00		1 000 000
Braatthallen AS		20,00	20	21 000
Bølgen Invest AS	1)	8,32	53 000	2 300 000
Frei Administrasjonsbygg AS		100,00	4	200 000
Fosnaporten AS	1)	90,00	180	1
Gassvegen-Fylkesveg 215/279 AS		10,40	100	100 000
Halsafjordsambandet AS	1)	4,95	100	1
Høyskolesenteret i Kristiansund AS		18,18	20	22 000
Imarfinans AS	1)	12,53	1 275	12 750
Vindel AS	2)	17,65	2 2450	1 300 000
Kongens Plass Eiendom AS		50,00	100	17 000 000
Kristiansund og Nordmøre Næringsforum AS		6,30	8 670	410 909
Kristiansund Parkering AS		100,00	1 750	875 000
Kristiansund Stadion AS		100,00	17 050	17 050 000
Kvernberget Vekst AS		17,65	78	390 000
Midt-Norsk Fergeallianse AS	1)	14,29	20	1
Muritunet AS		0,20	33	33 000
Møreaksen AS		1,35	1 000	100 000
Nordic Light Events AS	1)	18,19	3 450	500 000
Nordmøre Energiverk AS		30,40	596 000	67 583 882
Nordmøre Fiskebåt AS		3,20	200	100 000
Nordre Nordmøre Bru- og Tunnelselskap AS		33,40	334	501 000
Operaen i Kristiansund AS		66,32	187	4 395 000
Kristiansund Næringspark AS		50,00	35 000	45 000 000
Rullebaneutvidelse AS	1)	41,74	3 005	1 600 000
Samspleis AS		9,85	35	350 000
Snarveien AS (slettet i foretaksregisteret)	1)	28,4	200	0
Sunndal Nasjonalpark AS		2,35	10	10 000
Varde AS		74,89	4 099	1 024 750
Vikan Eiendom AS		63,3	63 300 000	56 291 400
Visit Nordmøre og Romsdal AS		5,50		50 950
Sum aksjer				218 707 644
Biblioteksentralen AL		0,5	18	5 400
Boxaspenenga BL			10	10 000
Breiliskikten Borettslag			1	431 730
Dalegata 40-42-44-46 BL			3	7 500
Grindahlsenga BL			13	115 300
Havgapet BL			4	463 000
Karitunet BL			11	11 000
Hegerberget 16-34 BL			1	1 877 588
Karihola BL			1	1 756 407
Knudtzondalen BL			2	7 200
Kvennberggata 43-45-47 BL			1	3 500
Makrellsvingen BL			15	471 500
Myra BL			14	187 300
Rensviktunet BL			2	3 296 538
Roligheten BL			21	204 990
Sameiet Freiveien 79			3	3 000
St. Hanshaugen BL			1	2 500
Wesselsgate 10 BL			8	4 704 245
Sum andeler				13 558 698
Egenkapitalinnskudd KLP				39 014 656
Sum aksjer og andeler				271 280 998

- 1) Bokført verdi er nedskrevet for å hensynte et verdifall i virkelig verdi som ikke er forbigående.
- 2) Bølgen Næringshage AS og Knudtson Senteret AS er i 2017 fusjonert, og har nå navnet Vindel AS.

Note 6 Spesifikasjon av avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond (ubundne driftsfond) (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Fond per 01.01		0	0	0	24 767
Avsatt i driftsregnskapet		3 377	0	0	0
Brukt i driftsregnskapet		0	0	0	24 767
Brukt i investeringsregnskapet		0	0	0	0
Fond per 31.12		3 377	0	0	24 767

Bundne driftsfond (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Fond per 01.01		68 414	39 242	31 760	23 927
Avsatt i driftsregnskapet		29 536	43 447	21 466	17 836
Brukt i driftsregnskapet		24 415	14 275	13 659	9 877
Brukt i investeringsregnskapet		0	0	325	126
Fond per 31.12		73 535	68 414	39 242	31 760

Ubundne investeringsfond (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Fond per 01.01		793	1 192	1 192	10 192
Avsatt i investeringsregnskapet		0	0	0	0
Brukt i investeringsregnskapet		0	400	0	9 000
Fond per 31.12		793	792	1 192	1 192

Bundne investeringsfond (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Fond per 01.01		15 296	13 986	11 904	11 978
Avsatt i investeringsregnskapet		8 360	12 775	11 499	9 464
Brukt i investeringsregnskapet		14 502	11 465	9 417	9 538
Fond per 31.12		9 153	15 296	13 986	11 904

Sum alle fond (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Fond per 01.01		84 502	54 420	44 857	70 865
Avsatt i driftsregnskapet		32 913	43 447	21 466	17 836
Brukt i driftsregnskapet		24 415	14 275	13 659	34 644
Avsatt i investeringsregnskapet		8 360	12 775	11 499	9 464
Brukt i investeringsregnskapet		14 502	11 865	9 742	18 664
Fond per 31.12		86 858	84 502	54 420	44 857

Note 7 Kapitalkonto

(tall i tusen)	Debet		Kredit	Anm.
01.01.2017 Balanse (underskudd i kapital)	- 01.01.2017 Balanse (kapital)		174 044	
Reduksjoner i 2017	Økninger i 2017			
Salg av fast eiendom og anlegg	2 853	Aktivering av fast eiendom og anlegg	354 981	
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	85 543	Aktivering av utstyr, maskiner, transportmidler	18 968	
Avskrivning av utstyr, maskiner, transportmidler	12 332	Kjøp av aksjer og andeler	29 568	
Salg av aksjer og andeler	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	0	
Nedskrivning aksjer og andeler	2 700	Utlån	45 423	
Mottatte avdrag og innfridde utlån	21 540	Oppskrivning (kapitalisering) av utlån	28	
Av- og nedskrivning på utlån	249	Avdrag på eksterne lån	95 348	
Bruk av eksterne lån	336 057	For lite betalte avdrag foregående år	0	
Endring pensjonsforpliktelser	73 405	Endring pensjonsmidler	187 470	
		Endr. arb.giv.avg. pensjonsforpliktelse/midler (netto)	16 083	
31.12.2017 Balanse (kapital)	387 234	31.12.2017 Balanse (underskudd i kapital)	-	
Kontrollsum	921 913	Kontrollsum	921 913	

Note 8 Salg av finansielle anleggsmidler

Det er ikke foretatt denne type transaksjoner i 2017.

Note 9 Overføringer til/fra interkommunale samarbeid

Arbeidsgiverkontroll (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner		7 558	7 112	6 689	2 581
Egne inntekter		541	560	567	0
Sum inntekter		8 099	7 672	7 256	2 581
Benyttet til dekning av utgifter		8 099	7 672	7 256	2 581
Netto driftsresultat		0	0	0	0
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

Skatteoppkreverfunksjonen er inntatt i notene fra 2015.

Barneverntjenesten (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner		11 068	10 075	11 369	10 101
Egne inntekter		241	250	223	514
Sum inntekter		11 309	10 325	11 592	10 615
Benyttet til dekning av utgifter		11 309	10 325	11 592	10 615
Netto driftsresultat		0	0	0	0
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

Økning fra 2014 sees i sammenheng med samarbeid Gjernes.

Interkommunal sekretærfunksjon for Kontrollutvalg (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner		1 255	1 050	958	977
Egne inntekter		0	0	0	0
Sum inntekter		1 255	1 050	958	977
Benyttet til dekning av utgifter		1 255	1 050	958	977
Netto driftsresultat		0	0	0	0
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

NIUA - Nordmøre Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensing (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner		443	474	428	461
Egne inntekter		519	526	694	457
Sum inntekter		962	1 000	1 122	918
Benyttet til dekning av utgifter		629	681	477	568
Netto driftsresultat		333	319	645	350
Fond, bruk (+), avsetning (-)	1)	-333	-319	-645	-350
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

NII - Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner		1 817	1 854	1 726	1 675
Egne inntekter		0	0	0	0
Sum inntekter		1 817	1 854	1 726	1 675
Benyttet til dekning av utgifter		1 817	1 854	1 726	1 675
Netto driftsresultat		0	0	0	0
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

Nordmøre og Romsdal Kommunale Opplæringskontor (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner (beløp fordelt til kommunene)		-3 560	-2 475	-1 655	-1 443
Egne inntekter		5 348	4 169	3 081	2 349
Sum inntekter		1 788	1 694	1 426	906
Benyttet til dekning av utgifter		1 788	1 694	1 426	906
Netto driftsresultat		0	0	0	0
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

PPT - Pedagogisk Psykologisk Tjeneste for Ytre Nordmøre (tall i tusen)	Anm.	2017	2016	2015	2014
Overført fra samarbeidende kommuner		16 971	16 895	15 897	15 926
Egne inntekter		1 584	1 416	1 581	1 761
Sum inntekter		18 555	18 311	17 478	17 687
Benyttet til dekning av utgifter		18 555	18 590	18 218	17 854
Netto driftsresultat		0	-279	-740	-167
Fond, bruk (+), avsetning (-)	2)	0	279	740	167
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		0	0	0	0

I «Overført fra samarbeidende kommuner» inngår Kristiansund.

1)	2017	2016	2015	2014
Fond NIUA inngående balanse	1 981	1 662	1 017	667
Fond, bruk (-), avsetning (+) i året	333	319	645	350
Fond NIUA utgående balanse	2 314	1 981	1 662	1 017
2)	2017	2016	2015	2014
Fond PPT inngående balanse	2 872	3 151	3 891	4 058
Fond, bruk (-), avsetning (+) i året	0	-279	-740	-167
Fond PPT utgående balanse	2 872	2 872	3 151	3 891

Øvrige noter

Note 10a Spesifikasjon over regnskapsmessig resultat drift

Regnskapsmessig merforbruk (tall i tusen)	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Tidligere opparbeidet udekket/ udisponert		-32 739	-33 391	-15 265
Årets avsetning til inndekking		32 739	651	
Årets disponering av mindreforbruk				
Merforbruk				-18 126
Mindreforbruk				
Totalt mer-/mindreforbruk til inndekning	0	0	-32 739	-33 391

Den kommunale tjenesteproduksjon

Rammeområdene har samlet sett et merforbruk på 28,5 mill. kroner, inkludert eksterne enheter. Rammeområdene varierer i resultat fra mindreforbruk på 7,6 mill. kroner ved Grunnskoler, til merforbruk på Sykehjem med 10,9 mill. kroner. Årsak til avvik er gjort rede for i årsrapporten.

Regnskapsmessig balanse fremkommer etter at det er gjennomført strykninger, jf note 16.

Note 10b Spesifikasjon over regnskapsmessig resultat investering

Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk (tall i tusen)	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Tidligere opparbeidet udekket/ udisponert	-10 245	0	0	0
Årets avsetning til inndekking	10 245			
Årets disponering av mindreforbruk				
Merforbruk	-9 006	-10 245		
Mindreforbruk				
Totalt mer-/mindreforbruk til inndekning	-9 006	-10 245	0	0

Investeringsregnskapet for 2017 viser et merforbruk. Den viktigste årsaken til dette er at det ikke har lyktes å selge eiendeler slik at budsjettert salgssinntekt ble oppnådd. I hovedsak er det kjøp av aksjer og eierandeler i Vikan Eiendom AS og KLP, samt kjøp av aksjer i Bolgneset Utvikling AS. En nærmere gjennomgang av det respektive investeringsprosjekt fremkommer av henholdsvis kommuneregnskapet direkte eller egne sluttregnskap for store investeringer. Udekket beløp i investeringsregnskapet skal etter forskrift om årsregnskap og årsberetning § 9 føres opp til dekning på investeringsbudsjettet i det år regnskapet legges fram.

Note 11 Minste tillatte avdrag

(tall i tusen)	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Regnskapsførte avdrag i drift	64 700	63 700	66 300	55 800
Beregnet minste tillatte avdrag	64 700		66 300	55 800

Bystyret har vedtatt at kommunen hvert år skal regnskapsmessig belaste avdrag som tilsvarer beregnet minste tillatte avdrag i driftsregnskapet. Beregningen av minste tillatte avdrag baserer seg på forholdet mellom lån og den gjennomsnittlige restlevetiden på kommunens eiendeler.

Avdragene i drift for 2017 er redusert med 1,6 mill. kroner fra 2016. Dette har sammenheng med en ekstraordinær nedbetaling av lån på 210 mill. kroner foretatt i 2017.

I tillegg til ovennevnte er det belastet 30,6 mill. kroner avdrag i investeringsregnskapet. Dette knytter seg til avdrag på lån som kommunen har lånt ut til andre. Dette gjelder startlån til private boligkjøpere samt utlån til Kristiansund Havnekasse, Kristiansund Kirkelege Fellesråd og Kristiansund Kommunale Sundbåtvesen KF.

av flere brukere, slik som investeringer i IKT-systemer. Denne utgiften fordeles så på samme måte som driftsutgiftene til VARSF og finnes under fordelte kapitalkostnader.

Resultat

Selvkostresultatet viser inntektene, minus de beregnede kostnadene inkl. avsetning til etterdriftsfond. Selvkostfondet 01.01.2017 viser summen av tidligere års overskudd/underskudd, mens selvkostfondet 31.12.2017 viser tidligere års overskudd/underskudd + årets resultat + kalkulert renteinntekt/kostnad på selvkostfond.

Note 13 Godtgjørelse til rådmann og ordfører

(tall i tusen)	2017	2016	2015	2014
Ytelser til rådmann eks. pensjon	1 150	1 109	1 165	1 124
Ytelser til ordfører eks. pensjon	1 094	1 042	1 248	1 042

Det er inngått egen lederavtale med rådmann. Rådmann har ikke avtale om etterlønn eller bonusordning. For lønn til ordfører inngår etterlønn til tidligere ordfører i 2015.

Note 14 Revisjonshonorarer

(tall i tusen)	2017	2016	2015	2014
Honorar for revisjon	2 335	2 833	2 016	3 117

I oppgitte beløp inngår revisjon, rådgivning og andre tjenester. Revisjon omfatter både regnskaps- og forvaltningsrevisjon. Kommunens revisor var Distriktsrevisjon Nordmøre IKS til og med januar 2017. Møre og Romsdal Revisjon IKS overtok oppdraget fra februar 2017. Distriktsrevisjon Nordmøre IKS er under avvikling og økonomisk oppgjør er ennå ikke kommet.

Note 15 Prinsippendringer

Som følge av endring i Regnskapsforskriften § 3 ble det i 2008 opprettet egne konti for prinsippendringer (PE). Tidligere var disse en del av likviditetsreserven. Utskilling fra likviditetsreserven ble foretatt i regnskapet i 2008. I tillegg ble det i 2008 opprettet en ny prinsippendring fra drift vedrørende ressurskrevende brukere.

Konti for prinsippendringer (tall i tusen)	
25810101 PE Materiallager	5 632
25810102 PE Feriepenger inklusiv arbeidsgiveravgift	26 163
25810103 PE MVA-kompensasjon 1999	-3 844
25810104 PE Påløpte renter	4 759
25810105 PE Ressurskrevende brukere (fra drift i 2008)	-16 950
Totalt	15 760

Note 16 Strykninger

Gjennomføring av strykninger

I følge Forskrift om årsregnskap og årsberetning § 9 skal det gjennomføres strykninger etter bestemte regler for å redusere merforbruk i kommunens driftsregnskap.

I driftsregnskapet for 2017 er det gjennomført strykning av avsetning til disposisjonsfond på kr 6 356 115,56. Overføring ført på konto 15400, ansvar 7010, tjeneste 8800 reduseres med kr 6 356 115,56.

Etter gjennomførte strykninger avlegges regnskap 2017 i balanse.

Note 17 Langsiktig gjeld, avdrag og rentebytteavtaler

I denne noten defineres langsiktig gjeld som langsiktige lån til finansiering av investeringer og videre utlån. Pensjonsforpliktelser holdes dermed utenfor. Rentebytteavtaler er finansielle avtaler som inngås med banker som et alternativ til lån med langsiktig rentebinding. Kommunens etablerte rentebytteavtaler beholdes uendret i hele løpetiden. Dermed skal verdi av slike rentebytteavtaler ikke posteres i balanseregnskapet.

Kategorier lån (tall i tusen)	Saldo 31.12.2017	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2015	Saldo 31.12.2014
Ikke betalte avdrag 31.12, betales påfølgende år	0	-38 461	0	0
Lån med flytende rente	145 595	125 531	99 199	61 202
Sertifikatlån og lån med sertifikatvilkår	1 855 000	2 181 000	1 645 000	1 795 000
Lån med fast rente	430 474	177 844	607 129	231 984
Sum alle kategorier lån	2 431 069	2 445 914	2 351 328	2 088 186
Inntektsgivende investeringer og utlån				
Vann, avløp, renovasjon, slam, feiing (VARSF)	629 334	557 637	493 525	425 594
Sum av rentebærende utlån	322 714	300 549	279 288	249 455
Sum inntektsgivende investeringer og utlån	952 048	858 186	772 813	675 050
Lån som belaster kommunens frie inntekter	1 479 021	1 587 728	1 578 515	1 413 136

Lånegjeld, nye lån, avdrag (tall i tusen)	2017	2016	2015	2014
Lånegjeld 01.01	2 445 914	2 351 328	2 088 186	1 763 379
Nye lån opptatt i året	82 000	192 664	332 374	393 550
Avdrag i driftsregnskapet	-64 700	-66 300	-55 800	-50 600
Avdrag i investeringsregnskapet	-30 648	-24 763	-18 901	-18 402
Nedskrevet lån, justeringsforpliktelse	-1 497	0	0	0
Endr. for lite betalte avdrag fra året før 1)	0	-7 015	5 469	259
Lånegjeld 31.12	2 431 069	2 445 914	2 351 328	2 088 186
Ubrukte lånemidler 31.12	61 744	315 801	351 783	340 288

1) Avdrag i drift tilpasses hvert år prinsippet «minste tillatte avdrag». For lite betalte avdrag i året påvirker lånegjeld først i påfølgende år.

Sertifikatlån / lån med sertifikatvilkår har løpetid mellom 1 og 12 måneder. Disse lånene fornyes ved utløp av hver avtaleperiode. Dette gjøres etter innhenting av tilbud fra flere aktuelle tilbydere. Betaling av avdrag og sammenslåinger kan foretas ved tidspunkter for nye låneperioder.

Per 31.12.2017 hadde kommunen 5 løpende rentebytteavtaler med samlet grunnlag 865 mill. kroner (6 avtaler med samlet grunnlag 965 mill. kroner per 31.12.2016). For rentebytteavtaler er det avtalt fast rente som belastes i hele avtaleperioden. Samtidig motregnes et rentebeløp som er basert på NIBOR 3 måneder (ved inngangen til neste 3 måneders periode). Netto beløp betales eller mottas av kommunen.

Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid for hele låneporteføljen inkl. rentebytteavtaler var 1,69 år per 31.12.2017 (1,47 år per 31.12.2016). Snittrenten for låneporteføljen inkl. rentebytteavtaler var 1,99 % p.a. per 31.12.2017 (2,42 % p.a. per 31.12.2016).

Ved utgangen av 2017 hadde 44,7 % av låneporteføljen inkl. rentebytteavtaler en gjenværende rentebindingstid på mer enn 1 år (38,6 % ved utgangen av 2016).

Note 18 Varige driftsmidler

For maksimale avskrivningssatser - se prinsippnote. En kortere avskrivningstid er lagt til grunn for anleggsmidler med åpenbar kortere økonomisk levetid.

(tall i tusen)	Anskaffelseskost 01.01.2017	Tilgang 2017	Avgang og korreksjoner	Akk. avskrivn. 01.01.2017	Avskrivninger i 2017	Utgående balanse 2017
Utstyr, maskiner og transportm.	135 589	18 912	-532	75 611	8 796	69 563
Veier	243 045	67 190	0	75 244	7 101	227 889
Vann	227 409	27 704	-81	55 615	7 137	192 279
Avløp	442 581	63 880	-81	96 537	13 807	396 037
Renovasjon næring	3 523	0	0	1 981	85	1 457
Renovasjon	46 713	3 601	0	18 125	2 555	29 634
Slam	11 978	345	0	3 795	539	7 988
Feiing	2 381	0	589	896	136	1 938
Utbyggingsområder	99 051	2 590	0	0	0	101 641
Bygg	1 987 645	189 827	-5 348	549 230	54 461	1 568 434
Diverse	81 213	2 648	-111	34 604	3 259	45 888
Frei kirkegård	3 907	0	0	0	0	3 907
Bolgen gravsted	801	0	0	0	0	801
Totalt	3 285 836	376 697	-5 565	911 637	97 875	2 647 455

Note 19 Store prosjekter

Denne oversikten viser prosjekter som har en kostnadsramme på minimum 10 mill. kroner, og som følge av dette er klassifisert som store i henhold til Kristiansund kommunes økonomireglement.

(tall i tusen)	Vedtatt kostn.ramme	Forbruk tidligere år	Forbruk i 2017	Totalt forbruk	Gjenstående bud- sjett/merforbruk
Storhaugen helsehus	162 600	161 613	984	162 597	3
Tollåsenga langhusene	55 800	2 692	28 526	31 218	24 582
Karihola barnehage nybygg	119 500	4 115	54 300	58 415	61 085
Ny barnehage på Nordlandet	92 500	2 294	2 288	4 583	87 917
Godhaugen – nye boliger funksjonshemmede	35 440	998	490	1 488	33 952
Ombygging av Vågeveien 4	53 000	7 397	46 544	53 941	-941
Overføringsanlegg til renseanlegg	249 015	44 943	37 109	82 052	166 963
Hagelin avløpsrenseanlegg	100 000	102 285	10 942	113 227	-13 227
Gatelys	35 444	14 444	7 147	21 591	13 853
Sanering J.P. Clausensgate vann/avløp	15 000	7 741	7 605	15 346	-346
Totalt	918 299	348 522	195 936	544 457	373 842

Note 20 **Langsiktige leieavtaler**

Kommunen har ikke inngått nye, langsiktige leieavtaler i 2017.